

Педагогическо списание на
Великотърновския университет
„Св. св. Кирил и Методий“

ПЕДАГОГИЧЕСКИ
АЛМАНАХ

Брой 1, 2020

ХУДОЖЕСТВЕНИ ТЕКСТОВЕ В ЧУЖДОЕЗИКОВОТО ОБУЧЕНИЕ
(ВЪРХУ *LANGUAGE TRAINER O. HENRY (ABRIDGED)*).
SHORT STORIES AND SIX TESTS)¹

Гергана Петкова*

USING LITERATURE IN ENGLISH LANGUAGE TRAINING
(BASED ON *THE LANGUAGE TRAINER O. HENRY (ABRIDGED)*).
SHORT STORIES AND SIX TESTS)

Gergana Petkova

Abstract: *Using literature in English language training provides a large number of advantages for learners such as developing their reading skills, contributing to better understanding of the foreign language, and providing an authentic model of language use. Combining reading with practice tests developed on the basis of the plotline, vocabulary, and grammar exhibited in each story can produce numerous benefits for foreign language learners and it is an effective tool for consolidating knowledge and developing skills to use the foreign language in different situations.*

The Language Trainer series published by Koala Press implements the idea of combining literary texts with tests designed to consolidate the learners' knowledge of the specific vocabulary and grammar used in them. A number of books have already been published in this series, among which is O. HENRY (ABRIDGED). SHORT STORIES AND SIX TESTS. It is intended for anyone learning English who wants to improve their knowledge and skills in English.

Key words: *O. Henry; foreign language training; practice tests.*

ВЪВЕДЕНИЕ

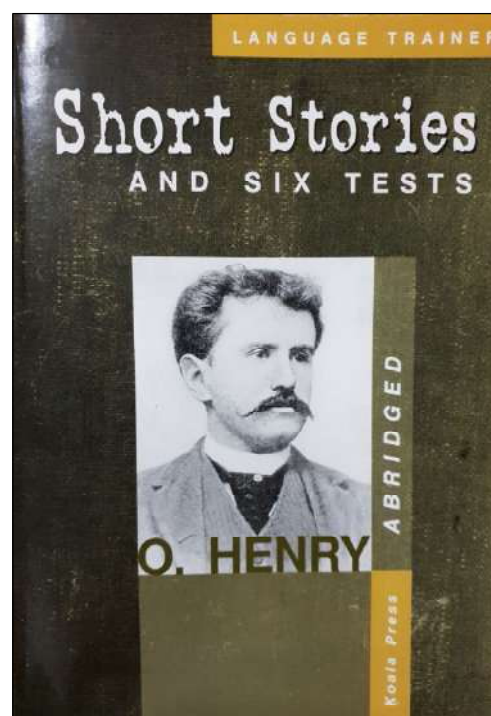
Използването на художествени текстове в чуждоезиковото обучение осигурява редица предимства за обучаемите като развиване на уменията им за четене с разбиране, предоставяне на автентичен модел на езикова употреба, стимулиране на въображението и развиване на критическото мислене и творческите им умения. Разказите са особено подходящи поради по-краткия им обем; те обикновено се фокусират върху един сюжет, един главен герой и една централна тема, което улеснява разбирането. Четенето на автентични разкази помага на обучаемите да се докоснат до различни стилове на живот, като по този начин им предоставя сравнение между собствената им култура и тази на други народи, и не на последно място култивира любов към четенето (Ceylan 2016). По тази причина комбинирането

*Гергана Петкова – ст. преп., д-р, секция „Чужди езици“, Департамент по езиково обучение, Медицински университет, Пловдив, България, e-mail: gi4e82ap@abv.bg

на художествени текстове на английски език с тестове за самоподготовка, разработени на базата на използваната в тях специфична лексика и граматика, представлява ефективно средство за затвърждаване на знанията и формиране на умения за използване на чуждия език в различни ситуации. Някои от преимуществата на тестовете за самоподготовка са, че те подпомагат обучаеми от различна възраст и с различни способности, способстват за запаметяването на изучавания материал за по-дълго време и повишават успеваемостта (Roediger, Karpicke 2006). Чрез използването на тестове в обучението не само се отчита нивото на познание, но то и се променя и по този начин освен че се оценяват знанията и уменията, също така се подобрява запомнянето на информация в по-дългосрочен план, което е известно като ефект на тестирането.

O. HENRY (ABRIDGED). SHORT STORIES AND SIX TESTS

Подобно на Oscar Wilde (Abridged), Fairy Tales and Six Tests (Ivanova 2005), учебното помагало O. Henry (Abridged). Short Stories and Six Tests (Ivanova 2009) от поредицата Language Trainer е предназначено за всички, които изучават английски език и желаят да обогатят и усъвършенстват знанията си по английски език. Книгата е предназначена за читатели на езиково равнище A2–B2 съгласно Общата европейска езикова рамка, но е подходяща за всички любители на брилянтния разказвач О. Хенри, който приживе издава 10 сборника и над 600 къси разказа, а посмъртно са публикувани още три сборника. Най-често О. Хенри разказва за живота на обикновените хора: чиновници, полицаи, келнерки. Характерни за историите му са неочакваният край, тънката ирония, обикновената човечност и живото слово. Книгата съдържа адаптиран вариант на шест разказа на О. Хенри на английски език, специално разработени тестове за всеки един от тях и ключ с отговори, отпечатан отделно от книжното тяло. Във фокуса на избраните произведения са общочовешките проблеми от живота на обикновените хора в Ню Йорк – разказите са *Момиче, След двадесет години, Любовта на борсовия посредник, Хиляда долара, Брактът – точна наука и Докато автомобилът чака*.

За улеснение на читателите във всеки разказ от езиковата поредица е добавен превод на български език на по-сложните или специфични думи и изрази на самото място в текста, където се срещат с конкретното значение, в което са използвани, което способства за обогатяване на речника на обучаемите. За всеки текст е съставен индивидуален тест, разработен на базата на срещаните в него езикови средства. Тестовете са създадени въз основа на пет основни критерия за оценяване на резултатите от обучението, като за всеки критерий са определени по няколко типа тестови задачи с различна степен на трудност (Ivanova, Terzieva 2016). Критериите за съставяне на тестовите задачи са следните:

I. Възпроизвеждане на информацията.

II. Разбиране значението на дума, израз или фразеологична единица и намиране на съответствие.

III. Откриване и коригиране на грешки в различни ситуации.

IV. Анализирание на употребата на думи или изрази и избор на правилната граматическа форма на глаголи в даден контекст.

V. Създаване на текст.

Те се основават на таксономията на Блум, която се използва за класификация на целите в процеса на обучение по английски език. Според Блум в познавателната сфера действат шест основни нива, подредени йерархично на принципа „от просто към сложно“. Тези нива могат да се разглеждат като различна степен на трудност – за да се усвои дадено равнище, трябва да е овладяно предишното. Подходът дава възможност за измеримост на знанията, уменията и отношенията на обучаемите.

Структурата и съдържанието на включените в помагалото тестове дават възможност да се провери степента на разбиране на текстовете и да се вникне задълбочено в употребата както на лексиката, така и на граматичните структури и времена. Упражненията в тестовете са разнообразни, благодарение на които читателите имат възможност да доусъвършенстват усета си към езика и да повишат увереността в собствените умения.

Тестовете съдържат както затворени въпроси с избираем отговор, така и отворени. Например упражненията от секция Reading comprehension проверяват уменията за четене с разбиране посредством твърдения с 4 опции за отговор:

Mr Hartley's wife screamed because:

A. She didn't want Héloïse to go

B. Héloïse hadn't cooked dinner that day

C. Vivienne was going to cook for them

D. Héloïse had been drunk the whole day

Предвидени са също така твърдения за отбелязване с Вярно или Невярно спрямо съдържанието на съответния разказ, както и упражнения за откриване и поправяне на правописни и/или граматични грешки:

„Ah!“ exclaimed Hartley, with a tender, reminiscent lilt in the eye; “Mrs Montgomery sounded your prizes to me all evening.”

Секцията Word or Form choice се фокусира върху значенията на думите – дефиниции, синоними и антоними, тяхната словоформа и употреба в даден контекст, използване на предлози, задаване и/или отговаряне на въпроси, преразказване и/или превод на изречения и др.

Which words are not synonyms of the words from the story:

To approach

A. Agree with

B. Move forward

C. Go nearer

D. appear

В тестовете са предвидени и граматически въпроси за избор на правилната глаголна форма в зададения контекст, както и избор на подчертан сегмент от изречения, в които е допусната граматическа или правописна грешка, с цел да се осмислят по-задълбочено използваните езикови средства.

“You may (A) depend upon it, (B) in spite from the extra (C) expense it (d) will entail.”

Въпросите за завършване на разказа предоставят възможност на обучаемите да развиват критичното си мислене и да изразяват мислите и идеите си на английски език – в разказа „След двадесет години“ например оригиналният завършек от автора е представен под формата на тест за попълване на пропуснати думи (cloze test). Отворените въпроси включват цитати, свързани с тематиката на съответните разкази, със задача за написване на коментар по тях с ограничен брой думи, както и кратък откъс от конкретния текст за превод.

Write a text of about 150 words to comment on one of the following quotes:

.....

“To believe in something, and not to live it, is dishonest.” M. Gandhi

Учебното помагало е особено полезно и практично и с присъстващия в него ключ с отговори на тестовете, отпечатани като отделна притурка, така че то да може да се използва както за работа в учебно заведение под ръководството на преподавател, така и за самоподготовка.

Това, което отличава настоящата книга от останалите учебни помагала по английски език, са увлекателните автентични текстове от ненадминатия разказвач О. Хенри, които, макар и адаптирани с цел улесняване на тяхното разбиране от читатели на по-ниско езиково равнище, съхраняват специфичния му стил и изненадващите обрати в историите и разгръщат интереса на обучаемите към

литературата. Освен това, специално разработените тестове по всеки от тези шест разказа спомагат за лекото и неусетно овладяване на използваната лексика и граматични структури.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Интегрирането на художествени текстове с тестове за самоподготовка в чуждоезиковото обучение предоставя възможност на обучаемите не само да видят на практика как се използва чуждият език и да съпреживеят чуждата култура, но и да проверят и затвърдят своите езикови знания и умения. Форматът на книжките от езиковата поредица Language Trainer ги прави подходящи за използване в удобно за обучаемите време и място. Работата с помагалата би била не само ползотворна и приятна за хора от различна възраст, изучаващи английски език, но и ще доведе до повишаване на езиковите им знания и умения.

БЕЛЕЖКИ

¹ Авторката изказва благодарност към програмата ННП „Млади учени и постдокторанти“ на МОН за подкрепата при написване на настоящата статия.

ЛИТЕРАТУРА

Ceylan, H. O. (2016). Using short Stories in Reading Skills Class. *Procedia – Social and Behavioral Sciences*. Volume 232, pp. 311–315.

Ivanova, V. (2005). *Language Trainer; Oscar Wilde (Abridged), Fairy Tales and Six Tests*. Plovdiv: Koala Press.

Ivanova, V. (2009). *Language Trainer; O. Henry (Abridged), Short Stories and Six Tests*. Plovdiv: Koala Press.

Ivanova, V. (2011). Construction and Evaluation of Achievement Tests in English for Students at the Faculty of Mathematics and Informatics at Plovdiv University // *Сборник от Четвърта национална конференция „Образованието в информационното общество“*, 26–27 май 2011 г., 276–285. // *Sbornik ot Chetvarta natsionalna konferentsiya “Obrazovaniето v informatsionното onstestvo”*, 26–27 may 2011, 276 – 285.

Ivanova, V. (2014). Use of Achievement Tests in the English Classes at the Distributed E-Learning Centre. *Proceedings of the International Conference FROM DELC TO VELSPACE*. Plovdiv: Third Millennium Media Publications, 167–174.

Ivanova, V., T. Terzieva (2016). Criteria for the Construction of Tests for Language Assessment and Evaluation. *Proceedings from Doctoral Conference in Mathematics and Informatics MIDOC 2016*. Sofia: St. Kliment Ohridski University Press, 58–65.

Roediger III, H., J. Karpicke (2006). Test-Enhanced Learning – Taking Memory Tests Improves Long-Term Retention. *Association for Psychological Science. Volume 17. Number 3*, pp. 249–256.